

नेपाल सरकार

वन तथा वातावरण मन्त्रालय

आ.व. २०७८/०७९ को वार्षिक बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना

बजेट वर्तमान	बजेट वर्तमानको व्योहारा	मुख्य कृयाकलाप	माइलस्टोन	प्रथम त्रैमासिक			दोश्रो त्रैमासिक			तेस्रो त्रैमासिक			चौथो त्रैमासिक			कार्यान्वयन गर्ने निकाय	सहयोग गर्ने निकाय	
				१	२	३	१	२	३	१	२	३	१	२	३			
१५१	काठ, गैरकाठ र जडीबुटीमा आधारित वनजन्य उद्यमलाई रोजगारी र आर्थिक उपार्जनसंग आवढ गरी उद्यमशीलता प्रवर्द्धन गरिनेछ । मुतुको आर्थिक समूद्धिमा वन क्षेत्रको योगदान अभिवृद्धि गर्ने दिगो वन व्यवस्थापनको राष्ट्रिय मापदण्ड कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।	राष्ट्रिय वनको दिगो व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड सहितको कार्यविधि स्वीकृतिका लागि म.प. पेश														वन तथा भू-संरक्षण विभाग	वन तथा वातावरण मन्त्रालय; प्रदेश- उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय; डिभिजन वन कार्यालयहरु	
				काठ/दाउरा उत्पादन (४८०० चट्टा)					१०००			२५००				४८००	डिभिजन वन कार्यालय	प्रदेश- उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय;
१५२	राष्ट्रपति चुरे संरक्षण कार्यक्रम अन्तर्गत शिवालिक तथा महाभारत क्षेत्रमा २ सय पोखरी निर्माण गरी भूमिगत जलपुनर्भरण गरिनेछ । चुरे क्षेत्रका १ सम ६४ नदी प्रणालीमा भूमय नियन्त्रणका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यस कार्यक्रमका लागि रु १ बर्ष ५३ करोड रुपियाङ्ग गरेको छु ।	पोखरी निर्माण (२६२ वटा)	संरचना निर्माण			२५			१३४			२३१				२६२	कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई सलाकपुर/जनकपुर/भरतपुर/बुटवल/लम्की, राष्ट्रपति चुरे तराई मधेस संरक्षण विकास समिति (६८ वटा) बहुत जलाधार व्यवस्थापन केन्द्र (कोशी, गण्डकी, कर्णाली र महाकाली) (२८)	सम्बन्धित स्थानीय तह
		नदी तथा खोला किनारा स्थिरकरण/व्यवस्थापन (स्पर, डाइक, बायोइन्जिनियरिंग समेत) (३०.९७ कि.मि.)	संरचना निर्माण			२.१२			१४.२५			२६.०२				३०.९८	कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई सलाकपुर/जनकपुर/भरतपुर/बुटवल/लम्की,	राष्ट्रपति चुरे तराई मधेस संरक्षण विकास समिति, सम्बन्धित स्थानीय तह
		चुरे क्षेत्रका अति संवेदशील क्षेत्रमा तारखार सहित पुनरुत्पादन संरक्षण तथा व्यवस्थापन	तारखार सहित पुनरुत्पादन संरक्षण तथा व्यवस्थापन (३३ हेक्टर)					११			२९				३३	कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई सलाकपुर/जनकपुर/भरतपुर/बुटवल/लम्की,	राष्ट्रपति चुरे तराई मधेस संरक्षण विकास समिति,	
		शतिग्रस्त भूमि पुनरुत्पादन तथा अन्य संरक्षण (९५ हेक्टर)	संरचना निर्माण तथा संरक्षण													४०	नेपाली सेना, वन तथा पर्यावरण सुरक्षा निर्देशनालय	राष्ट्रपति चुरे तराई मधेस संरक्षण विकास समिति, सम्बन्धित स्थानीय तह

		गल्ढी पहिरो खहरे रोकथाम तथा नियन्त्रण (१७२ वटा)	संरचना निर्माण			७		५०		१३७		१७२	कार्यक्रम कार्यान्वयन इकाई सलकपुर/जनकपुर/भरतपुर/बुटवल/लम्की,	राष्ट्रपति चुरे तराई मधेस संरक्षण विकास समिति, सम्बन्धित स्थानीय तह	
१५३	नियांतको सम्भावना रहेका बोल्चित, रुद्राक्ष, चिराङ्गी, श्रीखण्ड, पौँछालै लगायतका उच्च मूल्ययुक्त वस्तीत र जडिवुटीको व्यावसायिक उत्पादन, प्रशोधन, प्रमाणीकरण र बजारीकरण गर्ने प्रोत्साहित गरिनेछ। भौगोलिक सम्भाव्यताका आधारमा वनस्पती एवम् जडिवुटीका नसरी विकास गरिनेछ। जडिवुटी वालीको बीमा गरी प्रिमियम रकममा ५० प्रतिशत अनुदान दिइनेछ।	जडिवुटी विरुद्धा उत्पादन (५००००० वटा)	विरुद्धा उत्पादन					२०००००		८०००००			८०००००	वनस्पति वनस्पति विभाग तथा वनस्पति अनुसन्धान केन्द्रहरू	सम्बन्धित स्थानीय तह
		ट्रेड सर्पेट (विक्षेपण प्रमाणीकरण गुण नियन्त्रण तथा सिफारिस) (१५०० वटा)	विदेश नियांतका लागि जडिवुटी नमूनाहरूको विक्षेपण, प्रमाणीकरण, गुण नियन्त्रण तथा सिफारिस			४००		८००		१२००			१५००	प्रकृतिक सम्पदा अनुसन्धानशाल	वन तथा वातावरण मन्त्रालय वनस्पति विभाग
		सुगन्धित तेल उत्पादन (६५ टन)	सुगन्धित तेल उत्पादन (६५ टन)			१०		२५		४०			६५	जडिवुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी लिमिटेड	वनस्पति विभाग
		हर्वल केयर उत्पादन (१ करोड थान)	हर्वल केयर उत्पादन (१ करोड थान)			१००००००		३५०००००		६५०००००			१०००००००	जडिवुटी उत्पादन तथा प्रशोधन कम्पनी लिमिटेड	वनस्पति विभाग
१५४	राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष, संरक्षित क्षेत्र, मध्यवर्ती क्षेत्र, सीमावारा, वनस्पति उद्यान र सामुदायिक वनमा जैविक विविधता र प्राकृतिक सौन्दर्यमा आधारित पर्यटन पूर्वाधार विकास गरिनेछ। निझी क्षेत्रसँगको सहकार्यम कञ्चनपुर, बर्दिया, चितवन, नुवाकोट र दोलखा जिल्लामा प्रकृतिमा आधारित पर्यटन पूर्वाधार विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।	संरक्षित क्षेत्रमा पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण	पर्यटकीय विश्वामस्थल निर्माण (१२ वटा)					३		६			१२	लामटाड, खप्टड, रारा, डोरपाटन, कृष्णसार, बैंकि, शुक्ला, कोशी	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग
			पर्यटक पदमार्ग/ गोरेटो वाटो निर्माण (३५ कि.मि.)			२		२५		३३		३५	लामटाड, सगरमाथा, मकालु, रारा, खमड, डोरपाटन, अपि, राष्ट्रिय प्राणी, भानुभत्त प्राणी, चितवन, पर्सा, शिवपुरी	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	
			पर्यटक पदमार्ग/ गोरेटो वाटो मर्मत/स्तरोन्तरी (१५२ कि.मि.)			३३		१००		१३६		१५२	चितवन, बैंकि, बर्दिया, लामटाड, शेफोकसुन्डो, शुक्ला, पर्सा, मकालु, रारा, खमड, डोरपाटन	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	
			कोटेपूल निर्माण (१२ वटा)				३		१०			१२	संरक्षित क्षेत्रको कार्यालयहरू	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	
			कोटेपूल निर्माण तथा मर्मत (४१ वटा)			८		१८		३३		४१	चितवन, बैंकि, बर्दिया, लामटाड, शेफोकसुन्डो, शुक्ला, पर्सा, मकालु, रारा, खमड, डोरपाटन	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	
			भूटावर मर्मत (३२ वटा)			२		१५		२४		३२	चितवन, बैंकि, बर्दिया, लामटाड, शुक्ला, पर्सा, शिवपुरी, रारा, शेफोकसुन्डो, खमड, कृष्णसार	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	

			वन पथ निर्माण (६० कि.मि.)		१०		३७		५४		६०	चितवन, लामटाड,, पर्सा, डोरपाटन, अपि, वैकि, वर्दिया, शुक्ला, कोशी, शिवपुरी, कृष्णसार, शुक्ला, शिवपुरी	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग
			वन पथ ग्रामेलिंग तथा मर्मत (५१३ कि.मि.)		११०		३७७		५११		५१३	चितवन, लामटाड,, पर्सा, डोरपाटन, अपि, वैकि, वर्दिया, शुक्ला, कोशी, शिवपुरी, कृष्णसार, शुक्ला, शिवपुरी	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग
१५५	भक्तपुरको सूखिनायकमा निर्माणित राष्ट्रिय प्राणी उद्यान र तनहुँमा भानुभक्त प्राणी उद्यानको निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछे। सबै प्रदेशमा प्रादेशिक तहका प्राणी उद्यान स्थापना गर्न सम्भाल्यता अध्ययनका लागि बजेट छुट्टाएको छ।	राष्ट्रिय प्राणी उद्यानको गुरुयोजनामा उल्लेखीत कार्यहरूको डि.पि.आर तयार (१ वटा)	सेवा प्रदायकसंग सम्झौता तथा कायदिश									राष्ट्रिय प्राणी उद्यान	वन तथा वातावरण मन्त्रालय र रा.नि.विभाग
			प्रारम्भिक मस्थादा तयार			३० प्रतिशत		६० प्रतिशत		१०० प्रतिशत			
			डि.पि.आर तयार								१		
		झांकरनगर वन विहार रुपन्देही र झुट्टरपाथिमको ढोटी ठुंडर लगायत अन्य प्राणी उद्यान नभएको प्रदेशहरूमा प्राणी उद्यान निर्माण तथा सम्भाल्यता अध्ययन गर्ने (१ पटक)	वोलपत्र आव्हान									राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	उद्योग, पर्वटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय (प्रदेश)
			सेवा प्रदायकसंग सम्झौता तथा कायदिश										
१५६	मानव वन्यजन्तु ढन्द व्यवस्थापन अन्वरसात वन्यजन्तु आकमणको जोखिम न्यूनीकरण गर्न चीमा कार्यक्रम संचालन गर्ने मानव र वन्यजन्तु चीचको ढन्द न्यूनीकरणका लागि संरक्षित क्षेत्र र राष्ट्रिय वनमा रहेका चैविक मारी, धोरे मैदान, सीमासार, प्राकृतिक पोखरी एवम् वासस्थानको संरक्षण गरिनेछे। संरक्षित र मध्यवर्ती क्षेत्र भित्र वसोवास गर्ने नारायणिक र कर्मचारीलाई वन्यजन्तुको आकमणवाट हुन सक्ने अति परिवर्ण गर्न दुर्घटना चीमा गरिनेछे।	मेषजाली सहित तारवार (२८ कि.मि.) तथा सोलार फेन्स निर्माण १९ कि.मि.)	विमा कम्पनी छनौट तथा सम्झौता									राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग	२० वटे संरक्षित कार्यालय
			वीमा कार्यक्रम संचालन										
			लागत अनुमान तथा सूचना प्रकाशन	५० प्रतिशत	१०० प्रतिशत							चितवन, वैकि, वर्दिया, शुक्ला, पर्सा, शिवपुरी, लामटाड रा.नि	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग; वन तथा वातावरण मन्त्रालय
			म.क्षे.उपभोक्ता समिति/ सेवा प्रदायक संग संझौता	५० प्रतिशत	१०० प्रतिशत								
			मेषजाली सहित तारवार (२८ कि.मि.)		१		११		२१		२८		
			सोलार फेन्स निर्माण (१९ कि.मि.)				२		७		१९	चितवन, वैकि, वर्दिया, शुक्ला, पर्सा, शिवपुरी, लामटाड रा.नि (५ कि.मि.) र राष्ट्रिय प्रकृति संरक्षण कोष (१४ कि.मि.)	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग; वन तथा वातावरण मन्त्रालय
		वन्यजन्तु उद्यार केन्द्र निर्माण (४ वटा)	लागत अनुमान तथा सूचना प्रकाशन									वर्दिया, शुक्ला	राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभाग
			सम्झौता तथा कायदिश										
			उद्यार केन्द्र निर्माण			३३ प्रतिशत		५० प्रतिशत		१०० प्रतिशत			
		पानी पोखरी निर्माण (५ वटा)		१		२		४		५			

१६१	<p>गरिनेछ। पेट्रोलियम पदार्थबाट सञ्चालन हुने हलुका सवारी साधनलाई सम्भवत २०८८ सम्मा विद्युतीय सवारी साधनले विस्थापित गर्ने रणनीतिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ। यसका लागि अवलोकन गर्नुपर्ने नीति, छुट तथा सुविधा र पूर्वाधार विकासका सम्बन्धमा सुधार दिन विज्ञ सहितको कार्यदल गठन गरिनेछ। पेट्रोलियम पदार्थबाट सञ्चालन हुने सवारी साधनलाई विद्युतीय सवारी साधनमा रुपान्तरण गरेमा ५ वर्षसम्म निविकरण शुल्क र सडक निर्माण तथा सम्भार दस्तुर छुट दिने व्यवस्था मिलाएको छु।</p>	<p>विद्युतीय सवारी साधनले विस्थापित गर्ने रणनीतिक योजना तर्जुमा</p>	<p>रणनीतिक योजना स्वीकृतका लागि म.प. मा पेश</p>												वातावरण विभाग	वन तथा वातावरण मन्त्रालय भौतिक पूर्वाधार तथा सहरी विकास मन्त्रालय
१६२	<p>रैतहट, वारा, पर्सा, चितवन, बैंकी, बारिया, कैलाली र कञ्चनपुर लमायतका तराई-मधेशका १३ जिल्लामा कार्बन उत्सर्जन न्यूनीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ। जलवायु परिवर्तनको प्रतिकूल प्रभाव न्यूनीकरण गर्न स्थानीय समुदायको शमता अभिवृद्धि गरिनेछ।</p>	<p>वन विस्तार गर्ने सकिने संभाव्य क्षेत्रहरूको नक्सांकन गर्ने (१ पटक)</p>	<p>नक्सा सहितको प्रतिवेदन तयारी</p>												रेड कार्यान्वयन केन्द्र	वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र
		<p>तराई भू परिधि क्षेत्रमा रहेका स्थायी नमुना प्लटहरूको पुनःमापन गर्ने (MRV) (६८५ प्लट)</p>	<p>स्थायी नमुना प्लटहरूको मापन</p>					१५९							वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र	वन तथा वातावरण मन्त्रालय, डिभिजन वन कार्यालयहरू, राष्ट्रिय निकुञ्ज र आरक्ष कार्यालयहरू रेड कार्यान्वयन केन्द्र
		<p>वन श्रात सवक्षणका क्षत्रियत तथ्यांकको Validation गरी प्रतिवेदन तयारी तथा राष्ट्रिय प्रतिवेदन तयार गरी प्रकाशन गर्ने (१ वटा)</p>	<p>लागत अनुमान र पोटोकल तयारी तथा स्वीकृत तयारी तथा राष्ट्रिय प्रतिवेदन तयारी प्रारम्भ प्रतिवेदन तयारी तथा प्रकाशन</p>												वन अनुसन्धान तथा प्रशिक्षण केन्द्र	वन तथा वातावरण मन्त्रालय
		<p>गलच्छी/पहिरो नियन्त्रण (६५ वटा)</p>	<p>गलच्छी/पहिरो नियन्त्रण</p>			१०			२५						६५	वृहत जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय (६५)

१६३	इलाम, राजविराज, जोमसोम, दिपायल लगायतका स्थानमा वायु गुणस्तर मापन केन्द्र स्थापना गरिनेछ। वायु व्यवी तथा जल प्रदुषण सम्बन्धी क्षेत्रगत मापदण्ड अध्यावधिक गरी कायान्वयन गरिनेछ।	वायु गुणस्तर मापन केन्द्र स्थापना (Gaseous Parameter सहित) (३ स्थान)	स्पेशिफिकेशन, लागत अनुमान तयार तथा वोलपत्र आव्हान												वातवारण विभाग	सम्बन्धित स्थानीय तह/जिल्ला प्रशासन कार्यालय/नेपाल विद्युत प्राधिकरण
			सेवा प्रदायकसंग सम्झौता तथा कायदिश												१	२